

комісією чи незалежним оцінювачем. Однак, у листі, опублікованому на сайті Головного управління ДФС у Тернопільській області, прямо сказано, що у податковому обліку у таких випадках можна використовувати строки з бухобліку, але тільки у тих випадках, якщо вони є більшими, за строки з п.п. 138.3.3 ПКУ. Тобто, для об'єктів ОЗ, що вже були у вжитку, підприємства мають використовувати ті ж правила, що і для нових. Непорозуміння щодо того, до якої групи віднести той чи інший об'єкт ОЗ, може виникнути для груп 3, 4, 5, 6, 9 і 15. Варіантів дій у підприємств у таких випадках небагато. Вони або можуть або обрати групу з найдовшим мінімальним строком експлуатації, або залучити незалежного експерта-оцінювача, що є ефективним, але дорогим варіантом, або безпосередньо узгодити це питання з місцевими органами ДФС, або ж скористатися розробленим нами Класифікатором ОЗ, представленим у дисертаційній роботі на тему «Облік основних засобів: надходження, переоцінка, відтворення».

Гаврись П.О., к.е.н, корпоративний аудитор, Ханау (ФРН), Хереус Холдінг ГмбХ
Гаврись О.М., к.е.н, професор, Харків, НТУ «ХПІ»
Гаврись О.О., старший викладач, Харків, НТУ «ХПІ»

ПРАКТИЧНІ АСПЕКТИ СТВОРЕННЯ РИНКУ ЗЕМЕЛЬ СІЛЬСЬКОГОСПОДАРСЬКОГО ПРИЗНАЧЕННЯ У СУЧАСНИХ УМОВАХ

Земля – це основа життєвого простору, головне джерело забезпечення продовольчих потреб людства, а відтак і ключовий фактор соціальної стабільності, тобто унікальний, стратегічний актив. Отже, було б некоректно розглядати землю як звичайний товар чи сировину. Водночас, земля, зокрема і земля сільськогосподарського призначення, має і економічні аспекти, оскільки є об'єктом господарської діяльності людини. Відповідно, постає проблема врегулювання правових питань, пов'язаних з користуванням та власністю на землю.

Згідно з Конституцією та Земельним кодексом України земля є основним національним багатством і об'єктом права власності Українського народу. Разом з тим, Конституція та Земельний кодекс України також гарантують право власності на землю. Однак, порядок набуття та реалізації цього права досі не був достатнім чином урегульований, оскільки Закон України про обіг земель сільськогосподарського призначення досі не розроблено та не прийнято. Натомість на сьогодні продовжують діяти перехідні положення Земельного кодексу України щодо продовження заборони відчуження сільськогосподарських земель, або так званий Мораторій на продаж земель сільськогосподарського призначення (далі Мораторій). Отже, існує потреба законодавчого врегулювання питань набуття та реалізації права власності на землю сільськогосподарського призначення. Водночас, враховуючи унікальну природу та стратегічну цінність землі для українського народу, правове регулювання цього питання має відбуватися максимально виважено, з урахуванням інтересів поточних власників землі та всього Українського народу і приймаючи до уваги значні довгострокові наслідки, в тому числі соціальні. Тобто потрібна масштабна підготовча робота у різних сферах – справжня Земельна Реформа, яка б забезпечила максимальний позитивний ефект для широких верств населення України.

Останнім часом в Україні загострилася дискусія щодо зняття Мораторію та створення ринку землі сільськогосподарського призначення. Основним аргументом прихильників є обіцянки економічного зростання, водночас, конкретних пояснень щодо того, за рахунок чого має відбуватися це зростання, не надається. Отже, хто цікавиться купівлею землі і має фінансові ресурси для її придбання? Таких категорій можна виділити дві. Перша – це основні орендарі землі сьогодні: агроконцерни, які зацікавлені у тому, щоб стати власниками і таким чином гарантувати довгостроковий захист існуючої бізнес-моделі від ризиків того, що власник може вирішити розірвати з ними договори про оренду. До їх числа можна також віднести деяких представників великого бізнесу, так званих «олігархів», які озвучили інтерес до придбання

сільськогосподарських активів. Друга категорія – великі транснаціональні корпорації та інші іноземні інституційні інвестори, зокрема, свій інтерес вже озвучили потенційні інвестори з Китаю та Близького Сходу. Чи призведе отримання цими двома категоріями землі до економічного зростання здогадатися не важко – достатньо подивитися на те, як вони розпоряджаються землею зараз. Великі агроконцерни, і вітчизняні, і мультинаціональні, займаються масовим вирощування і експортом монокультур (соняшник, пшениця, тощо) з широким застосуванням механізації та автоматизації. В результаті, ґрунти виснажуються, навколишнє середовище забруднюється, тваринний світ страждає, але це так і не призводить до створення робочих місць. При цьому, держава практично не отримує ніяких податків. Тобто, попри твердження адептів, впровадження вільного обігу земель сільськогосподарського призначення матиме негативні економічні наслідки та не дасть можливості повною мірою використати потенціал української землі, оскільки сприятиме концентрації землі у великих власників.

Гапоненко О.Є., к.е.н., доц., Харків, НТУ «ХП»

ЗАХОДИ З АКТИВІЗАЦІЇ ІНФОРМАЦІЙНОЇ СИСТЕМИ ТОРГОВЕЛЬНОГО ПІДПРИЄМСТВА

Ефективний розвиток торговельного підприємства вимагає постійного удосконалення його інформаційної системи, її адаптації до тих змін, що виникають у внутрішньому та зовнішньому середовищах. Враховуючи те, що інформаційна система на підприємстві є, як правило, достатньо складним утворенням, яке складається з багатьох елементів та низки взаємозв'язків між ними, вказані заходи можна умовно поділити на три групи [1-3]:

1) удосконалення технічних засобів та технологій збирання, передавання, обробки та збереження інформації, зокрема, створенням багатofункціональних